

DIELENSKÝ PORIADOK

PRE ODBORNÝ VÝCVIK V OUI VILIAMA GAŇU V BANSKEJ BYSTRICI

Schválil:

Mgr. Michal Rusko, riaditeľ

Vypracovala:

PaedDr. Janka Cibulová, zástupkyňa riaditeľa

Banská Bystrica

19.03.2026

Odborný výcvik je nedeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu v OUI V. Gaňu a platí preň v plnej miere školský poriadok. Dielenský poriadok je preto doplnkom školského poriadku a platí v dielenských priestoroch určených pre odborný výcvik a na pracoviskách odborného výcviku. Odborný výcvik sa realizuje v odborných dielňach a na pracoviskách zabezpečených zmluvnými vzťahmi. Dôvodom takejto organizácie je, aby si žiaci precvičili a vyskúšali aj také zručnosti, ktoré nie je možné v dielenských podmienkach školy ukázať a precvičiť. Tieto pracovné činnosti prebiehajú pod vedením a kontrolou majstra odbornej výchovy. Takto sa žiaci v priebehu prípravy na povolanie dostanú na rôzne pracoviská.

Organizácia školského roka sa riadi podľa pedagogicko - organizačných pokynov v danom školskom roku a plánu práce školy, plánu odborného výcviku, kde je vypracované delenie skupín podľa štruktúry a charakteristiky daného odboru. Plnenie školského vzdelávacieho programu v nadväznosti na teóriu a odborný výcvik sú vypracované a schválené na metodickom združení v danom časovom súlade a za spolupráce majstra Ov a učiteľov odborných predmetov. Jednotlivé pracoviská majú základné vybavenie a odborný výcvik sa realizuje v 6 a 7 hodinových celkoch podľa ŠkVP 3 dni v každom týždni. Žiaci sa na začiatku školského roka oboznamujú s dielenským poriadkom a taktiež s bezpečnostnými a protipožiarnymi predpismi.

Škola zabezpečuje ochranné pracovné prostriedky, všetky technické a organizačné opatrenia na elimináciu všetkých rizík spojených s vyučovaním odborného výcviku. Majstri odbornej výchovy sú s týmito rizikami oboznámení a preškolení. Riziká, ktoré sa nedajú eliminovať, sú čiastočne riešené osobitnými ochrannými prostriedkami, ktoré žiaci dostavajú bezplatne. Ich používanie sa dôsledne kontroluje pri každej operácii v danom učebnom odbore. Problematika bezpečnosti a hygieny práce je zapísaná u každého žiaka, ktorý sa zúčastňuje odborného výcviku, v denníku OBP a žiaci ju musia poznať a rešpektovať. Poučenie je vždy v úvodnej hodine odborného výcviku a žiaci ho podpisujú. Taktiež sú žiaci poučovaný každý ¼ rok o BOZP.

Škola má spracovanú metodickú osnovu vstupného školenia bezpečnosti práce, prvej pomoci, dodržiavania osobnej hygieny a protipožiarnej ochrane pre žiakov a pedagogických zamestnancov. Na jednotlivých pracoviskách sú umiestnené lekárničky prvej pomoci, každý spôsobený úraz je evidovaný podľa nariadenia MŠ.

Taktiež sú žiaci oboznamovaní o bezpečnej prevádzke a používaní strojov, so Zákonníkom práce, o prácach mladistvých, o poskytovaní prvej pomoci, o požiarnom nebezpečenstve v organizácii, absolvujú inštruktáž o používaní a prenášaní hasiacich prístrojov a pod. Na odbornom výcviku sa žiaci zoznamujú s návodmi na obsluhu jednotlivých strojov, prístrojov a zariadení a prevádzkovými bezpečnostnými predpismi.

Záverečná praktická skúška sa koná v súlade s platnými predpismi a pedagogicko - organizačnými pokynmi MŠ SR. Ďalšie organizačné podrobnosti týkajúce sa odborného výcviku sú súčasťou učebného plánu.

1. Rozsah pôsobnosti

Dielenský poriadok je určený pre žiakov, pedagogických a ostatných zamestnancov OUI V. Gaňu a návštevníkov dielní, ktorí sú povinní sa ním riadiť v dobe svojej prítomnosti vo všetkých priestoroch objektu dielní odborného výcviku a pracovísk Ov mimo OUI V. Gaňu.

2. Zástupkyňa riaditeľa školy pre odborný výcvik

Správou a riadením odborného výcviku je poverená zástupkyňa riaditeľa pre odborný výcvik v OUI V. Gaňu, ktorej pracovné povinnosti vyplývajú z organizačného poriadku OUI. Zástupkyňa riaditeľa pre odborný výcvik podlieha priamo riaditeľovi OUI V. Gaňu. V čase jej neprítomnosti ho zastupuje riaditeľom poverený zamestnanec.

3. Vstup do dielní

Pre odborný výcvik platia rovnaké výchovno-vzdelávacie a didaktické zásady ako pre ostatné vyučovacie predmety, preto sú žiaci a pedagogickí zamestnanci povinní ich uplatňovať a rešpektovať. Žiakom je vstup do dielní povolený (vrátane šatní, sociálnych a hygienických zariadení) len v čase stanovenom rozvrhom hodín, mimo tohto času len so súhlasom zástupkyni riaditeľa pre odborný výcvik a majstra odbornej výchovy. Pedagogickí a ostatní zamestnanci OUI vstupujú do priestorov dielní len v rámci svojich služobných povinností po predbežnej dohode so zástupkyňou riaditeľa pre odborný výcvik. Cudzím návštevníkom je vstup do priestorov dielní bez povolenia vedenia OUI zakázaný.

4. Odborný výcvik

Je realizovaný tak, aby bolo zaistené splnenie všetkých výchovno-vzdelávacích cieľov vyplývajúcich z požiadaviek výchovy a požiadaviek na osvojenie vedomostí, zručností a návykov vyplývajúcich z charakteristík ŠkVP a učebných osnov príslušných učebných odborov ako i požiadaviek na výkon príslušného povolania. Tieto musia byť v súlade so zásadou výučby na vhodné produktívne práce zodpovedajúce učebným osnovám daného učebného odboru.

Výchovné ciele odborného výcviku:

- vytvárať u žiakov pracovné i morálne návyky,
- používať najpokrokovejšie poznatky vo vyučovacích odboroch,
- cieľavedome a didakticky realizovať výchovné pôsobenie vyučovania v obecnom zameraní,
- viesť žiakov k aplikácii teoretických vedomostí do praktickej výučby,
- viesť žiakov k zodpovednému vzťahu k práci,
- viesť žiakov k dôslednému a uvedomelému dodržiavaniu bezpečnostných predpisov,
- podporovať medzi žiakmi aktivitu a rozvoj záujmovej činnosti.

Majstri odbornej výchovy kontrolujú stav OBP na pracoviskách týždenne, zistené nedostatky zaznamenávajú v zošite kontrol, zápisníkoch BOZP a hlásia zástupcovi riaditeľky školy pre odborný výcvik. Pri kúpe spotrebného materiálu pre Ov postupujú v súlade s vnútorným poriadkom OUI V. Gaňu.

5. Povinnosti majstrov odbornej výchovy

Všeobecné a zvláštne povinnosti, zodpovednosť a práva majstrov odbornej výchovy vyplývajúce z organizačného a pracovného poriadku OUI a na ne nadväzujúce príkazy a smernice a ďalšie právne, organizačné a technicko-hospodárske normy z oblasti činnosti OUI V. Gaňu sú nasledovné:

- zabezpečuje odborný výcvik žiakov jemu pridelených skupín podľa ŠkVP, stanoveného časového rozvrhu a pokynov priameho nadriadeného,
- spracováva tematický plán odborného výcviku pridelených skupín na príslušný školský rok,

- riadne sa pripravuje po stránke odbornej, pedagogickej, organizačnej i materiálno-technickej na každú učebnú tému a vyučovací deň,
- pravidelne vedie príslušnú pedagogickú dokumentáciu,
- zodpovedá za riadne, včasné a kvalitné plnenie výrobných úloh pre zabezpečenie odborného výcviku,
- zodpovedá za dodržiavanie predpisov o bezpečnosti a hygiene práce, nepripustí, aby žiaci pracovali spôsobom, s nástrojmi a pomôckami alebo na zariadeniach nezodpovedajúcim týmto predpisom,
- pred nástupom na pracovisko upozorňuje žiakov (školský poriadok) k odloženiu cenných vecí a peňazí mobilov do úschovy (majster Ov ich uzamkne v na to určenej zásuvke/skrinke), ak majster Ov prevezme takéto predmety a peniaze do úschovy až na pracovisku, plne zodpovedá za ich ochranu a stratu je povinný uhradiť (majster Ov nie je však povinný prevziať ich na pracovisku do úschovy, pretože na to žiakov vyzval pred odchodom a teda si žiak má zodpovedať za prípadnú stratu sám),
- žiakov poveruje len takými pracovnými úlohami, ktoré priamo súvisia s odborným výcvikom a plnením ŠkVP,
- plnenie pracovných úloh pravidelne kontroluje a hodnotí (výkonové listy Ov),
- pri výmene skupín na odbornom výcviku je povinný skontrolovať každému žiakovi pridelené pomôcky a náradie, ochranné pracovné oblečenie, obuv,
- pred odchodom z pracoviska kontroluje poriadok, správnosť uloženia materiálu, pomôcok, vypnutie elektrických spotrebičov, pracovných strojov, uzamknutie dielne, zhasnutie osvetlenia, zatvorenie okien,
- je hmotne zodpovedný za pridelený inventár, materiál a náradie, raz do týždňa ho kontroluje, o zistenom stave vykoná záznam do knihy kontrol,
- pravidelne kontroluje elektrospotrebiče - ich technický stav, o kontrole vykonáva záznam,
- dohliada aj na to, aby žiaci z pracoviska neodnášali svojvoľne rôzne predmety, materiál a pod. pre vlastnú potrebu (výnimky povoľuje len zást. riaditeľky pre Ov, ktorého je majster Ov povinný vopred informovať a požiadať o súhlas), to isté platí aj pre majstrov Ov (porušenie prac. discipl.),
- bez povolenia nesmie opustiť svoje pracovisko a pridelenú skupinu žiakov (v prípade potreby si vyžiada povolenie od zástupkyni riaditeľa pre Ov, v jeho neprítomnosti od riaditeľa OUI),
- pri práci používa OOPP podľa vnútornej smernice o poskytovaní osobných ochranných pracovných prostriedkov,
- vzhľadom k špecifickému postaveniu odborného výcviku vo výchove žiakov zohráva aktívnu, jednotiacu organizátorskú úlohu,
- v rámci svojej odbornosti vykonáva konzultačnú činnosť pri spracovaní projektov, návrhu nákupov spotrebného materiálu, strojov a zariadení,
- aktívne sa zúčastňuje prác v metodickom združení svojho odboru a účinne koordinuje svoju výchovno-vzdelávaciu prácu s činnosťou ostatných pedagogických zamestnancov,

- zúčastňuje sa podľa potreby záverečných skúšok, prijímacích skúšok,
- pravidelne sa zúčastňuje pracovných a pedagogických porád,
- plní všetky ďalšie úlohy, ktoré súvisia s výchovno-vzdelávacou činnosťou školy podľa pokynov riaditeľa školy alebo jeho zástupkyni.

6. Práva, povinnosti a zakázané činnosti a správanie žiakov na odbornom výcviku

Práva a povinnosti žiakov OUI V. Gaňu vyplývajúce zo školského poriadku OUI, dielenského poriadku, nadväzujúcich príkazov a smerníc a ďalších právnych, organizačných a technicko-hospodárskych noriem z oblasti činnosti OUI sú nasledovné:

Práva žiakov:

- rovnoprávny prístup ku vzdelaniu, individuálny prístup rešpektujúci schopnosti, možnosti a zdravotný stav,
- ohľaduplné a taktné zaobchádzanie zo strany ktoréhokoľvek majstra Ov,
- položiť majstrovi Ov akúkoľvek otázku súvisiacu s odborným výcvikom a dostať na ňu primeranú odpoveď,
- možnosť pomýliť sa,
- pracovať v bezpečnom a hygienicky vyhovujúcom pracovnom prostredí,
- mať primerané prestávky stanovené rozvrhom odborného výcviku,
- plne využívať technologické zariadenie, metodické pomôcky, názorné učebné pomôcky, didaktickú techniku na zvyšovanie odbornej úrovne,
- používať bezplatne predpísané ochranné oblečenie a obuv.

Povinnosti žiakov:

- pravidelne sa zúčastňovať na odbornom výcviku a riadne sa pripravovať na tvorivú prácu a odbornú činnosť v budúcom povolaní,
- nosiť predpísané ochranné oblečenie a obuv, ktoré boli bezplatne zapožičané, udržiavať ich v primeranej čistote a chrániť ich pred poškodením,
- rešpektovať príkazy majstra Ov, ktoré sú v súlade s právnymi a vnútornými predpismi školy,
- pri presune z budovy OUI na Ov dodržiavať pokyny majstra Ov,
- pred nástupom na pracovisko odložiť cenné predmety, mobily a peniaze do úschovy k majstrovi Ov, ktorý ich uzamkne v na to určenej zásuvke/skrinke (upozornenie: majster Ov nie je povinný priamo na pracovisku prevziať takéto predmety a peniaze do úschovy, pretože na to žiakov vyzval pred odchodom na Ov a teda si žiak zodpovedá za prípadnú stratu sám),

- pred nástupom na pracovisko upozorniť majstra Ov na užívanie liekov znižujúcich pozornosť (označených špeciálnym symbolom), pretože počas užívania takéhoto lieku je zakázané pracovať na odbornom výcviku so strojmi a zariadeniami,
- chrániť pred poškodením a odcudzením majetok školských dielní a na mimoškolských pracoviskách Ov, šetriť zverené strojové zariadenie, náradie, spotrebný materiál,
- v šatniach a sociálnych zariadeniach zanechávať po sebe poriadok, pridelené skrinky v šatni zamykať a udržovať v nich poriadok (náhradné kľúče od skriniek uschovať u majstra Ov),
- počas Ov v škole používať len vyhradené priestory pre žiakov - blok „B“,
- akýkoľvek úraz (aj najmenší - škrabnutie, pichnutie) hlásiť majstrovi Ov,
- po ukončení odborného výcviku zaistiť čistotu na pracovisku a pridelených priestorov.

Zakázané činnosti a správanie žiakov:

- používať počas odborného výcviku mobilné telefóny a iné prehrávače,
- fajčiť na odbornom výcviku,
- prechovávať, užívať, predávať a poskytovať návykové látky (alkohol a iné návykové látky, žuvací tabak),
- bez vedomia majstra Ov užívať lieky znižujúce pozornosť (označené špeciálnym symbolom),pretože počas ich užívanie je zakázané pracovať so strojmi a zariadeniami,
- prísť na pracovisko Ov pod vplyvom alkoholu alebo iných návykových látok,
- prinášať veci ohrozujúce život a zdravie (najmä strelné a bodné zbrane) a predmety, ktoré by mohli rozptyľovať pozornosť ostatných žiakov počas Ov,
- ohrozovať nezodpovednou činnosťou vlastné zdravie a bezpečnosť, ako aj ostatných spolužiakov, ktorí sa zúčastňujú na odbornom výcviku,
- hlučne sa správať a porušovať morálne zásady,
- vulgárne sa vyjadrovať, hanobiť alebo šikanovať spolužiakov, vyvolávať konflikty a fyzické násilie,
- úmyselne resp. z nedbanlivosti alebo nedodržaním pokynov poškodzovať náradie, materiál alebo stroje (vinník bude povinný škodu v plnej miere alebo podľa miery zavinenia uhradiť, rovnako aj náradie, ak ho stratí),
- z pracoviska odnášať svojvoľne rôzne predmety, materiál a pod. pre vlastnú potrebu (výnimky povoľuje len zást. riaditeľa pre Ov, ktorého je majster Ov povinný vopred informovať a požiadať o súhlas),

  akékoľvek odnášanie materiálu alebo pomôcok bez vedomia majstra Ov sa bude hodnotiť ako vážny priestupok žiaka (závažné krádeže na pracoviskách Ov budú riešené v spolupráci s políciou),

- opúšťať dielne, pracoviská odborného výcviku a to aj počas veľkej prestávky bez povolenia majstra odbornej výchovy,
- pohybovať sa v iných priestoroch pracoviska bez súhlasu majstra Ov,
- opravovať svojvoľne stroje a zariadenia (o poruchách ihneď informovať majstra odbornej výchovy).

7. Rozvrh a organizácia žiakov na odbornom výcviku

Dôležité je dodržiavanie správnej štruktúry pracovného dňa, najmä ranná inštruktáž, nácvik jednotlivých pracovných postupov, dôsledná kontrola každého žiaka, individuálny prístup majstra odborného výcviku a záverečné hodnotenie každého žiaka. Učivo je rozvrhnuté do troch ročníkov podľa učebných odborov, dĺžka pre jeden školský rok je ohraničená 35 týždňami.

Odborný výcvik sa začína o 7.00 hod. a končí o 14.00 hod. (vrátane prestávok na oddych a prestávky na obed). Žiaci nastupujú 5 minút pre začiatkom odborného výcviku na svoje pracovné miesto (dielňu) v pracovnom odeve, do ktorého sa prezliekli v mieste na to určenom (šatňa). Odborný výcvik majster Ov vyhodnocuje o 13.20 hod.

Prestávky počas odborného výcviku sú nasledovné:
V učebnom odbore stavebná výroba a spracúvanie dreva je prestávka na oddych stanovená v čase od 10.00 hod do 10.30 hod. V učebnom odbore výroba konfekcie je prestávka v čase od 9.30 hod. do 10.00 hod.
Čas určený na obed pre žiakov na odbornom výcviku: 13.30 – 14.00 hod..
Dĺžku prestávok sú povinní dodržiavať všetci žiaci. Majster odbornej výchovy pred prestávkou ukončí prácu a zdržuje sa len pri žiakoch (zabezpečuje dozor).
V čase prestávky môžu žiaci ísť do školského bufetu (na nohách musia mať ochranné návleky).

Pri vykonávaní svojej práce sa žiaci riadia pokynmi majstra odbornej výchovy a sú povinní používať pri práci predpísanú alebo doporučenú ochrannú pomôcku v záujme bezpečnosti a ochrany zdravia.

Pri práci na strojných zariadeniach sa žiak musí riadiť príslušnými normami o bezpečnosti práce. Žiaci používajú pri vyučovaní zásadne náradie a pomôcky, ktoré sú pridelené ku každému stroju, resp. pracovisku. Zapožičané špeciálne pomôcky

nesmie žiak ďalej požičiavať alebo vymieňať bez povolenia majstra odbornej výchovy. Pred ukončením vyučovania ich osobne odovzdá vyučujúcemu.

Pri používaní zverených nástrojov, strojov a pod. sú žiaci povinní udržiavať ich v poriadku a zachádzať s nimi podľa zásad hospodárnosti. Poškodené a opotrebované náradie sú žiaci povinní predložiť majstrovi odbornej výchovy, ktorý rozhodne o ich výmene. Rovnako, ak žiak zistí nedostatky, týkajúce sa bezpečnosti a hygieny práce, musí ich urýchlene oznámiť majstrovi odbornej výchovy.

Vo všetkých dielenských priestoroch a v šatniach je nutné udržiavať čistotu a poriadok. Dielenské šatne sú po celý čas odborného výcviku s výnimkou veľkej prestávky uzamknuté (za uzamknutie šatní zodpovedá majster odbornej výchovy). Počas odborného výcviku nie je dovolené žiakom vstupovať do priestorov šatní. Vo výnimočných prípadoch odchádza žiak do šatne len so súhlasom majstra odbornej výchovy.
Počas odborného výcviku je zakázané žiakom fajčiť a požívať alkoholické nápoje. Pri podozrení majstra Ov, že žiak požil alkohol/drogu, je majster Ov povinný toto nahlásiť vedeniu školy.

8. Uvoľňovanie žiakov z odborného výcviku

Ak sa žiak omešká na začiatku vyučovania a nepredloží vierohodné ospravedlnenie, započítava sa mu každá začatá hodina ako celá neospravedlnená.

Ak žiak predloží majstrovi odbornej výchovy písomný súhlas o uvoľnení podpísaný vychovávateľom alebo rodičom, majster je povinný žiaka uvoľniť.

Pri náhlej nevoľnosti žiaka na Ov musí byť o uvoľnení žiaka informovaný zákonný zástupca žiaka (ak ide o žiaka ubytovaného v internáte, tak informovaný musí byť aj vychovávateľ). V prípade súrnej rodinnej udalosti (pohreb, svadba, odcestovanie a pod.) sa udeľuje voľno z odborného výcviku nasledovným spôsobom:

- z časti učebného dňa (1 - 5 hod.) uvoľňuje majster odbornej výchovy,
- z jedného dňa uvoľňuje zástupkyňa riaditeľa OUI pre odborný výcvik, tr. učiteľ,
- z viac dní uvoľňuje riaditeľ OUI na podklade písomnej žiadosti.

9. Absencia žiakov na odbornom výcviku

Žiak vykonávajúci Ov je povinný absolvovať všetky preberané témy podľa tematického plánu a musí byť z nich ohodnotený známkou. Ak táto podmienka z dôvodu veľkej absencie nemôže byť zo strany žiaka splnená, tento nebude v príslušnom klasifikačnom období klasifikovaný. Možnosť náhradnej klasifikácie schvaľuje riaditeľ OUI a pedagogická rada po konzultácii s príslušným majstrom odbornej výchovy. Neospravedlnenú neprítomnosť žiakov hlási príslušný majster Ov triednemu učiteľovi.

10. Používanie OOPP

Žiak v záujme bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný počas Ov používať predpísané ochranné prostriedky, úsporne s nimi zaobchádzať a udržiavať ich v poriadku a v čistote.

Každý žiak je povinný svoje ochranné oblečenie každý týždeň oprať. Súčasťou OOPP je v učebných odboroch opatrovateľská starostlivosť, obchodná prevádzka aj menovka žiaka. Príslušnosť žiaka k učebnému odboru sa označuje menovkou pripnutou na pracovnom odeve.

Menovka obsahuje:

- meno a priezvisko žiaka,
- učebný odbor,
- ročník.

11. Záverečné ustanovenie

Porušenie zásad uvedených v tomto Dielenskom poriadku je klasifikované ako porušenie pracovnej disciplíny pedagogických zamestnancov a žiakov OUI V. Gaňu a má za následok disciplinárne opatrenia.

Prerokovaný v pedagogickej rade dňa: 20.02.2026.

Prerokovaný v rade školy dňa: 18.03.2026.

Tento dielenský poriadok nadobúda účinnosť dňa 19. marca 2026.

Mgr. Michal Rusko
riaditeľ